

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кж-08-000 115
Бања Лука, 9.9.2008. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Горане Микеш, као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Реџиба Бегића као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог С. М., због кривичног дјела силовања из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, П. Д., адвоката из Б., против пресуде Окружног суда у Бијељини број 012-0-К-08-000 001 од 13.5.2008. године, у сједници вијећа којој су присуствовали гепублички тужилац мр Ненад Врањеш, оптужени и његов бранилац, донио је 9.9.2008. године

ПРЕСУДУ

Дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог, преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Бијељини број 012-0-К-08-000 001 од 13.5.2008. године, тако што се оптужени С. М., због кривичног дјела силовања из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је том пресудом оглашен кривим, осуђује на казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, у коју му се, по члану 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске урачунава вријеме проведено у притвору од 26.10.2007. године, па надаље.

У преосталом дијелу, првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 012-0-К-08-000 001 од 13.5.2008. године, оптужени С. М. је оглашен кривим због кривичног дјела силовање из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), и за то дјело осуђен казном затвора у трајању од 14 (четрнаест) година.

У изречену казну урачунато му је вријеме проведено у притвору од 26.10.2007. године, па надаље.

На основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП), ослобођен је дужности плаћања трошкова кривичног поступка, а оштећена Т. М. је са имовинско-правним захтјевом у цјелини упућена на парницу.

Против те пресуде благовремено је изјавио жалбу бранилац оптуженог, П. Д., адвокат из Б. због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, с приједлогом да се првостепена пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске, или да се та пресуда преиначи и оптуженом изрекне мања казна.

Одговор на жалбу није поднесен.

На сједници вијећа бранилац оптуженог је изложио жалбу и остао код навода и приједлога из жалбе, док је републички тужилац предложио да се жалба браниоца оптуженог као неоснована одбије и првостепена пресуда потврди.

Разматрајући жалбу са свих основа побијања пресуде, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Битну повреду одредаба кривичног поступка за коју жалба сматра да је почињена у форми одсуства разлога о одлучним чињеницама које се тичу квалификаторне околности кривичног дјела силовања из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, жалба види у томе да побијана пресуда није дала разлоге из којих се на несумњив начин може закључити да је оптужени знао, или могао знати да је оштећена Т. М., у вријеме када је над њом извршена обљуба употребом силе била малољетно лице, те да пресуда није дала ни разлоге о томе да је обљуба употребом силе извршена на нарочито свиреп, и нарочито понижавајући начин. Одсуство разлога о тим чињеницама, по овој жалби, представља битну повреду одредбе кривичног поступка из члана 303. став 1. тачке ј) ЗКП-а.

Због тога ова жалба сматра да ни чињенична утврђења не могу послужити као основа за исправан закључак о томе да је оптужени починио кривично дјело силовања из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Када напада одлуку о казни, жалба сматра да је та казна у сваком случају престога, без обзира што на страни оптуженог постоје отежавајуће околности које се огледају у ранијој осуђиваности за истоврсно кривично дјело.

Оцјењујући жалбене приговоре са основа битне повреде одредаба кривичног поступка, овај суд налази да ти приговори нису основани.

Квалификаторне околности код кривичног дјела силовања из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, у конкретном случају – како то произилази из побијане пресуде су да је оштећена Т. М. у вријеме када је над њом извршена обљуба употребом силе била малољетно лице, дакле лице које није напунило 18

година, те да је над њом обљуба употребом силе извршена на нарочито свиреп, односно нарочито понижавајући начин.

У конкретом случају побијана пресуда је изнијела разлоге на основу којих закључује да су све те квалификаторне околности остварене у поступању оптуженог, онако како је оно описано у изреци те пресуде. Тако је на страни 4 прихватајући исказ оштећене да је оптужени када ју је пресрео, пришао јој с леђа, пријетио јој је држећи у руци нож, ставио јој нож испод врата а потом јој наредио да крене са њим, држећи цијело вријеме нож у предјелу врата оштећене, љубио је уста, наредио јој да чучне и свој полни орган стави у њезина уста и држао га у устима 10 – 15 минута, скинуо панталоне и доњи веш, наредио јој да легне на леђа а након тога легао на њу, те свој полни орган ставио у њен, што је све трајало око пола сата, да би након тога свој полни орган ставио у њен анални отвор, те све те радње поновио још једанпут, а након тога се удаљио. Из таквог понашања оптуженог побијана пресуда је извела закључак да је оптужени над малољеном оштећеном извршио обљубу употребом силе и то на нарочито свиреп и нарочито понижавајући начин.

Иако је побијана пресуда дала разлоге за све квалификаторне околности, овај суд налази да се у конкретном случају не може прихватити да је оптужени знао да је оштећена Т. М., у вријеме када је над њом извршено силовање, била малољетно лице. Оштећена је висока 1,68 м, рођена је... године, а како је кривично дјело почињено 2.2.2004. године, она је у вријеме извршења дјела имала 17 година, 9 мјесеци и 9 дана. Обзиром на њезину физичку контитуцију и чињеницу да оптужени оштећену раније није познавао, не може се поуздано закључивати да је он знао, а нити могао знати да је она малољетна особа.

Такође овај суд налази да у поступању оптуженог, онако како је то описано у изреци побијане пресуде, нису садржани елементи и квалификаторне околности изражене у нарочитој свирепости, јер приликом извршења конкретног дјела, објективне радње оптуженог, које одражавају свирепост, кроз патњу, страх и мучна стања оштећене, нису прешла онај степен који је својствен сваком силовању, којим се повређује полни интегритет оштећене.

Међутим, за правну квалификацију дјела из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС довољно је да се оствари само једна квалификаторна околност, а она је у овом случају остварена, јер је обљуба употребом силе извршена на нарочито понижавајући начин. Силовање је по природи кривично дјело чијим извршењем се оштећеној наноси патња и страх, а у конкретним околностима оптужени је у континуитету извршио оралну, вагиналну и аналну обљубу употребом силе над оштећеном, а затим све те радње поновио, и тиме прешао ону мјеру понижења која превазилази понижење које прати сваки чин обљубе употребом силе.

Стога када је остварена и само једна квалификаторна околност из члана 193. став 2. КЗ РС, у поступању оптуженог су остварена сва битна обиљежја кривичног дјела силовања из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Супротне тврдње жалбе браниоца оптуженог да би се у поступању оптуженог евентуално могло радити о кривичном дјелу силовања из става 1. члана 193. КЗ РС, са наведених разлога се не могу прихватити.

Због тога и приговори жалбе о мањкавости чињеничне основе побијане пресуде и приговори повреде кривичног закона нису основани.

Када је ријеч о приговорима ове жалбе који се односе на одлуку о изреченој казни, овај суд налази да су ти приговори дјелимично основани.

За кривично дјело силовање из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, прописана је казна затвора од 3 – 15 година. Мјера изречене казне затвора од 14 (четрнаест) година по првостепеној пресуди се приближава горњој граници казне коју је могуће изрећи за ово кривично дјело. Тачно је да су на страни оптуженог утврђене отежавајуће околности, прије свега ранија осуђиваност за истоврсно дјело и то три пута, што несумњиво мора доћи до изражаја у мјери изречене казне. Међутим, овај суд налази да је изречена казна ипак престога и да се по правилној примјени одредаба члана 37. КЗ РС, сврха кажњавања, може остварити и осудом на мању казну, од оне изречене првостепеном пресудом.

Због тога је овај суд дјелимично уважио жалбу браниоца оптуженог и преиначио првостепену пресуду у одлуци о казни те је оптуженом изрекао казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, налазећи да се мјером ове казне на оптуженог може довољно поправно дјеловати да убудуће не чини оваква кривична дјела, те том казном остварити сврха кажњавања прописана у члану 28. КЗ РС.

Из свих наведених разлога, одлучено је као у изреци ове пресуде на основу члана 320. став 1. ЗКП-а.

Записничар

Софија Рибич

Предсједник вијећа

Горана Микеш

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић